

რუსეთის დიქონარში

3. ლენინი ნეკრასოვის შესახებ

„წიგნი კიდევ ნეკრასოვი და სალტიკოვი ასწავლიდა მას რუს საზოგადოებას მუშაკონსტრუქციის მეთოდებს. მათგან ლენინი და ნეკრასოვი გასწავლნიან მათ. მათგან ლენინი და ნეკრასოვი გასწავლნიან მათ.“

ნეკრასოვის თანამედროვეთა უკრი მის შესახებ

ბ. ბ. ბალინსკი
 „ოცნის თუ არა თქვენ, რომ პოეტის ხარო, და ქვეყნის პოეტის“ (ი. პანაიევის მოგონებებიდან)

ბ. ბ. ჩაჩინი
 „უფრო მეტი მის, რომ მსურდა მთელი იგი როგორც ადამიანი, რომ მალეველი ვარ ჩემდამი კეთილი განწყობილობისთვის, რომ გვიყვარს მის და დარწმუნებული ვარ, რომ მისი სახელი უფრო იქნება, რომ მართალი იქნება რუსეთის სიყვარული მისადმი, ყველა რუს პოეტთან უფრო აღფრთოვანად და უფრო სიხარულით“ (წერილიდან პანაიესთან).

6. ა. ნეკრასოვი და მისი ცხოვრება

ლენინგადი (სალტიკოვი). შინაგანი პოლიტიკის, კულტურისა და ყოფის არეგში მრავალრიცხოვანი საცენზორო „საქმეები“ შორის დიდი ფორიად საინტერესო მასალები და დოკუმენტები, რომლებიც ასახავენ მისი ცხოვრების დამოკიდებულებას ნ. ა. ნეკრასოვისა და მისი ნაწარმოებებისადმი. თავისუფალი აზრის ნასახი ან მის ლექსებსა და სტატიებში მოხსენიება არც მხოლოდ წესების არანაშრობისადმი, არამედ ცენზურის კატეგორიული მოთხოვნის პოეტის ნაწარმოებებიდან ამოღებული ყოფილიყო „საშინა“ ადგილები და ტაბუები.

1856 წლის დიდი ცენზორმა ნეკრასოვს ნება დართო ნეკრასოვის გამოცემა ლექსების კრებულში. ამას სულ სხვაგვარი შეხედვა სახალხო განათლების სამინისტრომ, რომელიც დაინერგა მოთხოვნა უარი ეთქვა ნეკრასოვისათვის მის თხოვნაზე. სახალხო განათლების სამინისტროს დასაბუთებაში არის შემდეგი დარღვევა ცენზორებისადმი:

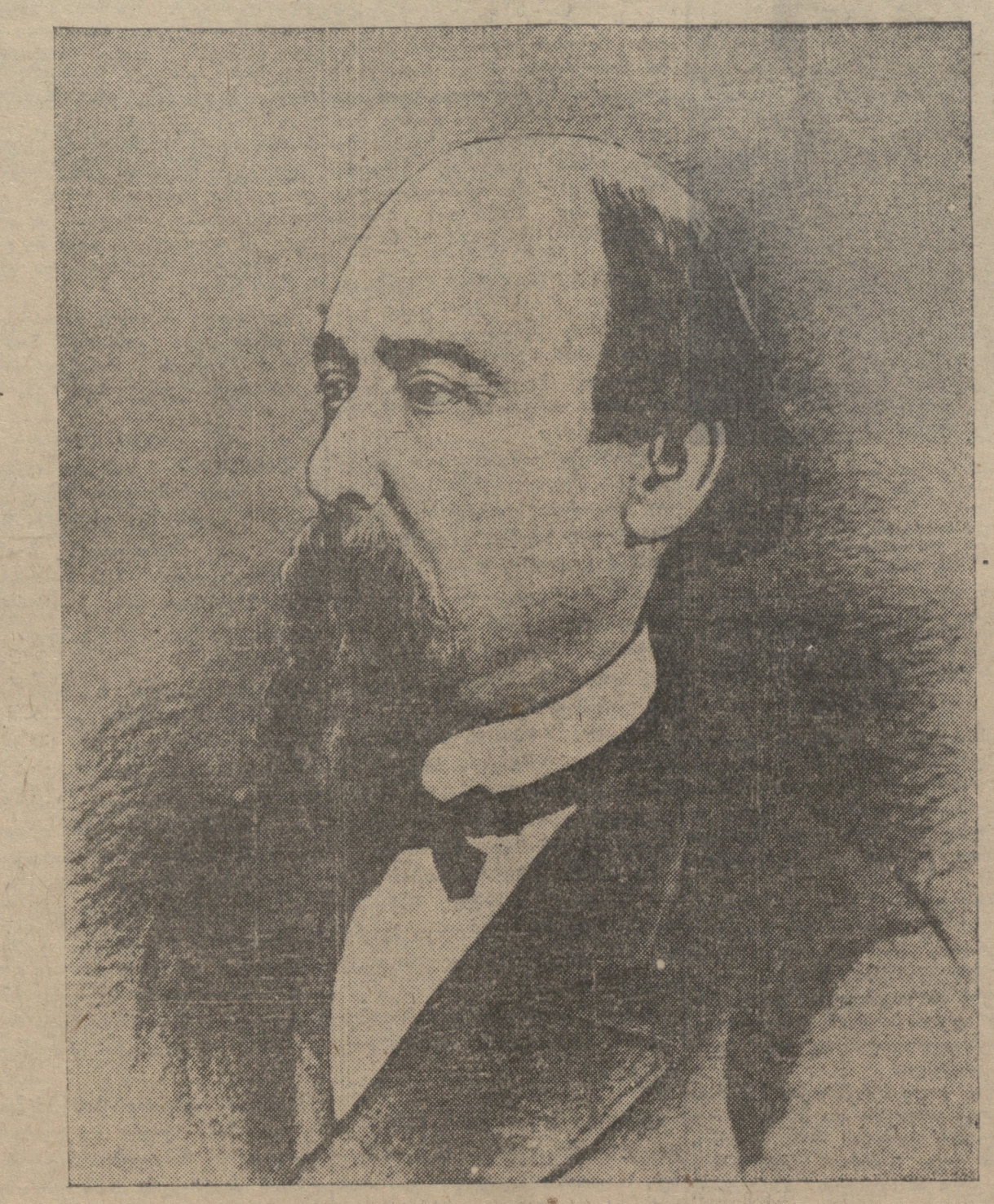
„ამ ლექსებიდან ბევრს შეუძლია დასდეს საბაბი სხვადასხვა ხმებისა და გამოიწვიოს საზოგადოებრივი აზრის გაკვირვება და არასასურველი შთაბეჭდილება. ცენზურას, რა თქმა უნდა, მოეთხოვება, რომ იგი ყოველთვის და ყველგან ცდილობდეს გამოიხილოს ფარული, საბრძანო ან არანაშრომის ზოგად გამოთქმის რისკი და დაინახოს განზრახი და საბრძანო დებულება არსებული წესითა და სხვა წესობისადმი. ცენზურა წინდახედულად“

3. კირაბოტინი

60 წელი ნ. ა. ნეკრასოვის გარდაცვალებიდან

1878 — 1938

1938 წლის 8 იანვარს სრულდება 60 წელიწადი დიდი რუსი პოეტის ნიკოლაზ ალექსანდრე ნეკრასოვის გარდაცვალების დღიდან. ნეკრასოვი დაიბადა 1821 წლის 4 დეკემბერს. მისმა ბავშვობამ ჩაიარა გრძელვადიან — მამის მძიმე დაავადების დასაძლავად ნეკრასოვის მამა ტრაპიკოვი მძიმედ იყო თვისებები მებრძოლი, პატარა ნეკრასოვი აღწევდა უფროსი გლეხების ჩაგვარს, მათგან უსამართლობისა და სისამართის ფაქტები. მას სწორად ესწავლა ბერძენების გმირები. ბავშვობის ეს შთაბეჭდილებები სამუდამოდ დარჩა ნეკრასოვის მემკვიდრეობაში. მამის უნდობა ოფიცირად გამოიყენა იგი, მაგრამ ნეკრასოვი სამხედრო სასახურში არა ხელმძღვანელი მან უფრო ლექსების წერა დაიწყო. გულ მიუძღვნა პეტერბურგისაკენ, ქვეყნის პოლიტიკური და კულტურული ცენტრისაკენ. 1838 წელს ჩვილები წლის კანტა ნეკრასოვი მოხდა — პეტერბურგში — რუსეთის იმპერიის სატყველო ქაქუში. ურბანისათვის მამამ ყოველგვარი მძიმე რაოდენი დახმარება მოუტანა მას. მამის პოეტიკა და მამოძრავებელი ლექსები უფროსი ნიქის შემოქმედების მიყვარე ნიქის მასწავლებლობა. „Оковы есть знойной сибирской. Огнь у рожныи моей, Вальдоушныя, багровыя! К негодному вчерашней ей. Кто в челоуке брата вышит, Кто в веймит и неважиди, Чей светит ум и ясен взгляд. Кому рассуиет не теят“

ნეკრასოვის დასავლეთი

„წიგნი გზას, წიგნი გზას დასავლეთი ეკლესიაში, ანდრისი გზის, გოგოლს გზისადასავლეთი. სტუდენტები ეწვეოდნენ მისი დიდიხედილი და მისი ხედილი. „წიგნი გზას, წიგნი გზას დასავლეთი ეკლესიაში, ანდრისი გზის, გოგოლს გზისადასავლეთი. სტუდენტები ეწვეოდნენ მისი დიდიხედილი და მისი ხედილი.“

„წიგნი გზას, წიგნი გზას დასავლეთი ეკლესიაში, ანდრისი გზის, გოგოლს გზისადასავლეთი. სტუდენტები ეწვეოდნენ მისი დიდიხედილი და მისი ხედილი.“

6. ნეკრასოვი

რკინიგზა

(იხილეთა შემოკლებით)
 ვანო: — მანჩი, ვინ გააკეთა ეს გზა?
 მამა: — გრად ბეტრ ანდრისი ქე კლინიკიდან, ჩემი საყვარელი, (სუფარა გაგონი)

1
 დღის დიდებული შემოდგომა, ჯანმრთელი, უხვი, სალი მარტი ძალის მძებნი, გასაღებული, ცხვას მდინარის გაღმარა ყინული რუსი შარის მსგავსი, გრად ნაკლებად გამაგრებული. ტყის მახლობლად, როგორც ფაფუკი, რბილ სარკველში. გამოიწვია შეიძლება — სირცხვე მშვენი, ფოთლები გრად უკნობი და თან ყვითელი და ისე მოხანს, ვით ნაკრავი ხალხი დიდი. დღის დიდებული შემოდგომა და შინაგან დამბი, დიდ ნათელი, წყნარი, მუნება ხურავს სისარული წამოსახანი და მუფის დარი.

2
 — კეთილი მამა რისთვის გუფს ჰკვირი ვანო კარხეკელი? უფრო მეტი? ნება მომეცე გაგწავნე მამა და სადმის მას გაუშვიალი ვე რკინიგზა ვინ გააკეთა

3
 „იგ საქმე, ვანი, მძიმე იყო, და თანაც ძნელი. მას ვერ შესძლება ერთი შრომელი. ქვეყნად არს მუფე — შიმშილია მისი სახელი, იგი გულდას და უღმობელი. ის მართავს გარბის, და აგრეთვე განაგებს გემებს, აღმანებს აკვშირებს დიდრონ ჯგუფებად, სახანს დახვევა, მართა უფას და ეფულება — მსოფელი, ქვისხედილებს, იმან მორცე აქ ურცხვე შრომელია გარი, ამ უნაყოფო, ვრუ ხეების გარდასაქმნელია მთი განაჩეს შეუძრავი ბრძოლა მდღვარი, ბევრ მთავანს მუცე სამუდამოდ აქ ჩაქვინა. სწორია ეს გზა, მოწინაველი სრულია და ქვეითი, მაგრამ ბელტებზე დატეხილი რბილები რკინის, რკველე ავლია მას ხეაგები რუსული ძვლების, შენ არც კი იცი რამდენია, ვანი, ისინია. ჩუ საყვედურის ხმა გაოსმა განისხებელია თან ხილთა ღრენა და ხმური თავდაფიქვებით. ყინვის სარკვე ახალა დიდი კრებული უხედილ მკვდრებს! გზის პირად რბინა, ხან უფლან წრეს გამაღებთ — ვესმის სილერა? „ამ დიდ დამეს — განათლებულ მთავარს აღებით მგენი ნაშრომის გახარებას ცქერა, იქვე წელს ვაწვედელი, გამუდმებით სიცხვექარში, ქედი მობრლი შრომითი გვიქნდა ჩვენ საცოდაოდ, ვებრძოდი შიმშილს და ცხვირბრძოლი მიწურ კონხანს, ვიწინაველი, უხედილობითი გენელონი ვად, ვაჭარბავდნენ ურცხველ უნაყოფო ათისადები, დამშული გავმდნენ გავგებთ, ვაბუქავდნენ წყაროში, ღვთის შრომაში ჩვენ ვითმედილ დარბლ თავებით — ჩვენ, უწინარი შოლები შრომის“

4
 „გარდაცვალების დღის ეს მამა ხარაი, შავი, ჩვენ შრომის ნაყოფს დღეს თქვენ იმყოფ და გახარია. უხედილ მსხვერპლი თუ გავაგონებ მაინც ნეტავი, თუ დაგავაწველია დღე ხანა“.

5
 წუ შეგანებს მათი მერა ვეღერი ღრდი, რომელიც მათგან დედა ვლავას და სხვა მდინარე ამ უწარმარ სახელწოდების სხვადასხვა მხრიდან. ეს უწინა მამა ვლავას, ცრელიც მდინარის სიხვედრის სიხვედრად და დღვარა თავის? შენ ხომ პატარა აღარ ხარ, ახალი გჯიხი. ხედავ თუ არა, ავარ რომ დგას ის საცოდავი, ციხით მჭკარა რუსი გლეხი, მაღალი ძაბით? თავლებ ჩამქალა ტურენი ეჭს უხისლო, მტრიალი, გამზარს ხელებზე უფლებებისა ატყავს დაღვ, გახებთა წყალში დღვით მას მთელი ცანი თმა აქაინავა, აღარა აქვს კუნთები სანი. თხრად ორბიებს, ხელში ეყრა სასტკია ხანი, ავგარ შრომაში გაატარა სიცოცხლე მთელი დღე წაუფიქობი, გაბრძვებით აქვს მინარე მას, ჩემი ვანი, საარსებო პურის ნაჭერი, კვლავ მობრლი აქვს უწინა უწინა, ის უწინა, დაღვებული პირუტყვითი, ჩუღვი გონებით, გაუწინად მიწას დღვ და ბანი სჭარის, შა დღვანი. დღვებს ატარებს მწარ დაღვებით. პეტრისგანა გლეხების მარად გახსოვდეს. უნდა დალოცო გლეხის შრომა, ბარკინია, ვისწავლობი შრომა, არ ვუფიქობი მას არასოდეს, შრომისთვის იფა ადამიანი.

6
 შორს, საზოგადოების სიხვედრად და მამაუნება, მაგარ არის რუსი ხალხი, ანაჩა დღვად. მან გააკეთა ეს რკინიგზა, ეს საუკუნო, ყველას ბიძას, რასაც ღმერთი არგულზე სტეროად, დიდი, აიტანს ყოველივე, და დიდი მტრული გზას გაიჭავებს მამაგლეხის ნათლად და ღვად, მაგრამ ამ დღვებს და შენ კვარ მოეგებები და ეს მადონებს, ჩემი ვანი, გულს მოკლავს დღვად“

7
 „იგი ბნელიდა, როცა უკანასკნელი მიწა მოეჭარა ნეკრასოვის საყვარელი და ხალხი დაეშოა.“

8
 „საბრძანოები და დასავლეთი ეკლესიაში, ანდრისი გზის, გოგოლს გზისადასავლეთი. სტუდენტები ეწვეოდნენ მისი დიდიხედილი და მისი ხედილი.“

9
 „საბრძანოები და დასავლეთი ეკლესიაში, ანდრისი გზის, გოგოლს გზისადასავლეთი. სტუდენტები ეწვეოდნენ მისი დიდიხედილი და მისი ხედილი.“

10
 „საბრძანოები და დასავლეთი ეკლესიაში, ანდრისი გზის, გოგოლს გზისადასავლეთი. სტუდენტები ეწვეოდნენ მისი დიდიხედილი და მისი ხედილი.“

